

Møte med ledelsen i Sporvognsdrift AS

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr 8-04

*Møte med ledelsen i
Sporvognsdrift AS*

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr.: 8-04
Arkivkode: 04/189- SF632
Møtedato: 26.05.04
Foretak: Sporvognsdrift AS

Rapportens innhold :

Denne rapporten oppsummerer innholdet i møtet mellom ledelsen i Sporvognsdrift AS og Statens Jernbanetilsyn den 26.05.04. Rapporten angir status på viktige områder av Sporvognsdrift AS sin organisering og arbeid innenfor trafikksikkerhet.

Utarbeidet dato:

Sign.:

Rannveig Hiis-Hauge
Revisjonsleder

Godkjent dato:

Sign.:

Erik Ø. Johnsen
Direktør

Innholdsfortegnelse

- 1. Innledning.**
- 2. Gjennomgang av saker fra forrige møte**
- 3. Sporvognsdrift AS redegjør for måloppnåelse i sikkerhetsarbeidet, risikobilde og uhellsstatistikk, og særlige risikoforhold.**
- 4. Erfaringer med ny organisasjon som Sporvognsdrift AS**
- 5. Oppfølging av interne prosesser og uønskede hendelser**
- 6. Sporvognsdrift AS orienterer om utvikling og tiltak knyttet til hendelsen ved Rikshospitalet august 2003**
- 7. Sporvognsdrift AS orienterer om status i samarbeid med veimyndighetene.**
- 8. Sporvognsdrift AS sine erfaringer med SJT vedr. oppfølging av avvik og tilsynsvirksomhet generelt**
- 9. SJTs erfaringer med oppfølging av revisjoner overfor Sporvognsdrift AS**
- 10.Eventuelt**
- 11.Oppsummering ved Statens jernbanetilsyn**

Vedlegg

1. Agenda
2. Deltakerliste

1. Innledning

Møtet ble avholdt etter initiativ fra SJT som en del av tilsynsvirksomheten med jernbaneforetakene. Hensikten med tilsynsmøtene er å opprettholde dialogen med Sporvognsdrift AS med fokus på viktige elementer i sikkerhetsstyringen og spesielt aktuelle risikoforhold.

Agendaen for møtet er gitt som vedlegg 1 til denne rapporten.

Dette er den formelle tilsynsrapporten etter møtet.

2. Gjennomgang av saker fra forrige møte

Det ble ikke notert noen oppfølgingspunkter i 2003.

3. Sporvognsdrift AS redegjør for måloppnåelse i sikkerhetsarbeidet, risikobilde og uhellsstatistikk og særlige risikoforhold.

Sporvognsdrift orienterte om sine mål og resultater, og refererte til årsrapporten som de sendte oss i mars. Måltall for hendelser 2003 var satt som en 10 % reduksjon i forhold til 2002. Dette er ikke nådd for påkjørsler hvor 1 er død og 2 alvorlig skadde, og for av-/påstigninger. De kan ikke se at personpåkjørslar gjentar seg på spesielle steder; det gjør derimot hendelser ved av-/påstigninger, slik at tiltak her vil være ombygging av vanskelige stasjoner. De øvrige fire målområder har resultat bedre enn måltall.

På 10-års statistikk ser man en liten nedgang på alvorlige hendelser, og en oppgang på moderate hendelser.

De vil nå lage en ny overordnet risikoanalyse, basert på en statistikk som er bedre nå enn for sist risikoanalyse (for fire år siden.)

SJT forventer at når noe nytt bygges, baseres dette på hensiktsmessige akseptkriterier, dvs ikke akseptkriterier på endring i forhold til tidligere standard, men akseptkriterier tilpasset dagens krav og lokale forhold. Sporvognsdrift vil ved evt. behov utarbeide akseptkriterier som passer for dette.

SJT spurte om Sporvognsdrift har oversikt over andel hendelser knyttet til at øvrige trafikanter ikke er kjent med trikkens særregler i hht vegtrafikkloven. Sporvognsdrift synes dette er en viktig problemstilling, de har tiltak rettet mot publikum og førere, men ikke oversikt over hvilke hendelser som skyldes uvitenhet om trikkens særregler. Dette er vanskelig å fastslå.

Sporvognsdrift fokuserer nå på svingkransen (ledd mellom boggi og vogn) på SL-95 fordi disse har vist seg å bli trege i bevegelsen; noe som kan øke farten for å spore av. (Det har foreløpig ikke skjedd.) Trikkene kjører over hele nettet. Innførte tiltak er: økt smøre- og kontrollfrekvens, nye svingkranser er bestilt og konstruksjonsendring vurderes i samarbeid med produsent.

4. Erfaringer med ny organisasjon som Sporvognsdrift AS

Sporvognsdrift erfarer at de har fått den styring og det ansvaret de føler er riktig, og opplever at de jobber mer i forkant nå enn før. De har fått et eget profesjonelt styre, og synes de har tilstrekkelig fokus på sikkerhet og samarbeid fungerer godt.

SJT spurte om hvilke erfaringer de har ved involvering av vedlikeholdsleverandør i granskninger? Sporvognsdrift synes at dette har fungert bra, de har lagt inn i kontrakt at vedlikeholdsleverandør deltar i ukentlige synergimøter og teknisk stab sin rett til å foreta inspeksjoner.

SJT spurte hvordan Sporvognsdrift sikrer at de får rapportert inn nødvendige forhold av betydning for sikkerheten? De svarte at RAMS-arbeidet vil ivareta en del, rutiner er ikke ferdig implementert ennå. Prosedyrer for å følge opp tekniske feil er klargjort i rutiner; verkstedet har rapporteringsplikt.

SJT spurte om det hos vedlikeholdsleverandør på infrastruktur er etablert nødvendig kompetanse og definerte funksjoner til å ivareta faglige vurderinger av avvik, fravik og lignende.

Sporvognsdrift svarte at de bygger opp kompetanse, bl.a med nyansettelser. Sporvognsdrift ønsker mer kompetanse rettet mot trikk (og ikke bare t-bane), men mener dette er i prosess, og mener de har kompetanse til å håndtere spesielle og kompliserte avvik.

5. Oppfølging av interne prosesser og uønskede hendelser

Samlerapport på de fire interne revisjoner er oversendt SJT. Hovedfunn er at det er mangler i systemet og mangelfull implementering, og at avvik i liten grad fører til systemforbedringer. Sentrale tiltak er forbedret registrering og oppfølging av uønskede hendelser, formalisering av kvalifikasjonskrav og bruk av KOS, samt at neste revisjonsplan baseres på funnene.

Et eget prosjekt er satt i gang som gjennomgår ledelsessystemet for å forbedre det.

6. Sporvognsdrift AS orienterer om utvikling og tiltak knyttet til hendelsen ved Rikshospitalet august 2003.

Det foreligger dom i Byretten på at fører har kjørt for fort; saken følges primært opp i retten, men aktuell fører er ikke lenger i tjeneste. Årsaksforholdene er imidlertid sammensatt, bl.a fordi syklisten brøt vikeplikten, var ruspåvirket og brukte walkman. Det pågår videre nå samarbeid mellom Rikshospitalet, Sporvognsdrift og Samferdselsetaten på utforming av området, med fokus på sikkerhet.

Sporvognsdrift har ny leder (Ellen Frøne) med ansvar for førerne. Skikkethet vurderes ved rekruttering, under opplæring og prøvetid. Rutiner er skjerpet inn etter implementering av helsekravforskriften; bl.a er promillegrensen senket og det utføres stikkprøver med alkometertest.

SJT spurte om dørlukking ved avgang gjennomgås med førerne. Sporvognsdrift svarte at dette er en viktig del av opplæringen, og at dette også tas opp i samtale etter en evt. uønsket hendelse.

7. Sporvognsdrift AS orienterer om status i samarbeid med veimyndighetene.

Sporvognsdrift opplever samarbeidet som forenklet etter de er blitt et eget foretak, og det er positivt at Bystyret har vedtatt å prioritere trikk. Sporvognsdrift informerer om krav fra Jernbaneloven, da disse ikke er kjent, og har 03.07.03 etablert dokumentet ”Krav til hvordan sikkerhetsfunksjonen skal ivaretas i prosjekter.”

Sporvognsdrift mener det er uheldig at det kun er de som er opptatt av grensesnittet veg-bane, da de mener dette er et mer overordnet ansvar, som ikke skulle vært overlatt til en operatør.

8. Sporvognsdrift AS sine erfaringer med SJT vedr. oppfølging av avvik og tilsynsvirkosomhet generelt

Sporvognsdrift ønsker revisjonsfokus også mot infrastruktur-relaterte forhold.

De ønsker videre en dialog med SJT rundt akseptkriterier vedr.

infrastrukturendringer der veimyndighetene er involvert, og så savner de en veiledningsprosess for godkjenning/ endring av vognmateriell.

OSD var usikre på SJTs forventninger til innrapportering av uønskede hendelser mht konsekvens og særlig frekvens. Dersom SJT har synspunkter på dette i det videre rapporteringsarbeidet kan SJT gi en tilbakemelding til OSD.

9. SJTs erfaringer med oppfølging av revisjoner overfor Sporvognsdrift AS

SJT er godt fornøyd med samarbeidet som har vært rundt oppfølging og lukking av revisjonsavvik det siste året.

10. Eventuelt

- SJT ønsker meldinger om at infrastrukturprosjekt settes i gang.
- Bystyret har vedtatt gjenåpning av Kjelsåsbanen. Det vil bli gjennomført omfattende reparering av traséen. SJT bekreftet at det ikke trengs ny godkjenning for denne gjenåpningen.

11. Oppsummering

a. SJT ønsker å være informert om utviklingen rundt svingkranser på SL-95 vogner (ref. punkt 3.)

b. Vi holder en dialog vedr. bruk av akseptkriterier i infrastruktur som involverer veimyndighetene (ref. punkt 8.)

c. SJT gir tilbakemelding i løpet av en ukes tid hvis vi anser at godkjenning er nødvendig vedr. krysningsbroen ved T-baneringen ved Storo.

Agenda

Tilsynsmøte mellom Statens jernbanetilsyn og Sporvognsdrift AS

Tid: Onsdag 26. mai 2004 kl 09-12 Sted: Sporvognsdrift AS

0900	1. Hensikt med møtet, presentasjon av deltagerne ved Statens jernbanetilsyn.
0910	2. Gjennomgang av saker fra forrige møte
0915	<i>Ingen oppfølgingspunkter ble oppsummert i 2003.</i>
	3. Sporvognsdrift AS redegjør for måloppnåelse i sikkerhetsarbeidet, risikobilde og uhellsstatistikk og særlige risikoforhold.
1000	Konkrete uønskede hendelser av alvorlig karakter. Spørsmål fra SJT
1015	4. Erfaringer med ny organisasjon som Sporvognsdrift AS Sporvognsdrift AS redegjør
	5. Oppfølging av interne prosesser og uønskede hendelser Sporvognsdrift AS redegjør for hvilke sentrale tiltak ledelsen har initiert som følge av:
1030	- resultater fra interne revisjoner og ledelsens gjennomgåelse
1040	Pause
1050	6. Sporvognsdrift AS orienterer om utvikling og tiltak knyttet til hendelsen ved Rikshospitalet august 2003. - Hvordan selekterer og følger Sporvognsdrift opp trikkeføreres skikkethet?
1100	7. Sporvognsdrift AS orienterer om status i samarbeid med veimyndighetene.
1110	8. Sporvognsdrift AS sine erfaringer med SJT vedr. oppfølging av avvik og tilsynsvirksomhet generelt
1120	9. SJTs erfaringer med oppfølging av revisjoner overfor Sporvognsdrift AS
1130	
1200	10. Eventuelt 11. Oppsummering ved Statens jernbanetilsyn

Deltakere

Sporvognsdrift AS:

Leif Øverland, adm.dir Sporvognsdrift
Eivind Hoel, teknisk sjef Sporvognsdrift
Kristine Eiken, sikkerhetssjef Sporvognsdrift
Espen Pettersen, Driftssjef
Ellen Frøne, Vognførersjef
Cato Asperud, Kommunikasjonssjef

Statens jernbanetilsyn:

Erik Ø. Johnsen, Direktør
Harald Hilton, stedfortreder for Leder for gruppe regelverk
Øystein Ravik, Leder for gruppe sikkerhet og teknikk
Sjur Sæteren, Revisjonssjef
Rannveig Hiis-Hauge, Revisjonsleder